

Förteckning

öfver konstitutionsutskottets utlåtanden och memorial vid 1945 års lagtima riksdag (vårsessionen).

Nr	Utlåtandets eller memorialets rubrik	Datum	Dess behandling i		Anmärkningar
			första kammaren	andra kammaren	
1	I anledning av väckta motioner om viss ändring i lagen om kommunal fondbildning.	23 febr.	28 febr. Bifölls.	28 febr. Bifölls.	Motionerna, av utskottet avstyrkta, ha avslagits.
2	I anledning av väckt motion om viss ändring i 2 § lagen om församlingsstyrelse i Stockholm.	23 febr.	28 febr. Bifölls.	28 febr. Bifölls.	Motionen, av utskottet avstyrkt, har avslagits.
3	I anledning av väckta motioner om utredning angående rätt för sjuka personer att utan personlig inställelse utöva rösträtt vid allmänna val.	27 febr.	7 mars Bifölls.	7 mars Bifölls.	Motionerna, av utskottet avstyrkta, ha avslagits.
4	I anledning av väckt motion om utredning angående inrättande av ett skogsdepartement.	27 febr.	7 mars Bifölls.	7 mars Bifölls.	Motionen, av utskottet avstyrkt, har avslagits.
5	I anledning av väckt motion om rätt för kommunerna att anslå medel till hemvärnets verksamhet.	8 mars	14 mars Bifölls.	14 mars Bifölls.	Motionen, av utskottet avstyrkt, har avslagits.
6	I anledning av väckt motion angående utredning om skapande av garantier till skydd för den enskilde mot personliga kränkningar genom missbruk av pressfriheten.	8 mars	14 mars Bifölls.	14 mars Bifölls.	Motionen, av utskottet avstyrkt, har avslagits.
7	I anledning av väckt motion angående utvidgning och förändring av justitieombudsmannainstitutionen.	8 mars	14 mars Bifölls.	14 mars Bifölls.	Motionen, av utskottet avstyrkt, har avslagits.
8	Med uppgift å ett från 1944 års lagtima riksdag vilande förslag till ändrad lydelse av § 17 mom. 1, §§ 18 och 20, § 22 mom. 1 samt §§ 24, 26 och 31 regeringsformen.	8 mars	20 mars Antogs.	20 mars Antogs.	Ändringsförslaget antaget. Riksdagens skrivelse nr 108.
9	I anledning av väckt motion om viss ändring i gällande bestämmelser om landstingsområdes indelning i valkretsar.	13 mars	20 mars Bifölls.	20 mars Bifölls.	Det av utskottet i anledning av motionen framlagda lagförslaget har antagits. Riksdagens skrivelse nr 121.

Nr	Utlåtandets eller memorialets rubrik	Datum	Dess behandling i		Anmärkningar
			första kammaren	andra kammaren	
10	I anledning av väckta motioner om viss ändring i § 7 riksdagsordningen m. m.	15 mars	20 mars Bifölls.	20 mars Bifölls.	Det av utskottet i anledning av motionerna framlagda <i>grundlagsändringsförslaget</i> har antagits <i>såsom vilande</i> . Det av utskottet i anledning av motionerna framlagda lagförslaget har antagits villkorligt. Riksdagens skrivelse nr 124.
11	I anledning av väckta motioner om beredande åt landsbygdens befolkning av rättvisare representation i riksdagens andra kammare.	20 mars	11 april Bifölls.	11 april Bifölls.	Motionerna, av utskottet avstyrkta, ha avslagits.
12	I anledning av väckta motioner om införande av tilläggsmandat vid val till riksdagens andra kammare.	20 mars	11 april Bifölls.	11 april Bifölls.	Motionerna, av utskottet avstyrkta, ha avslagits.
13	I anledning av väckt motion om översyn och revidering av stadgan om val till riksdagens utskott.	20 mars	11 april Bifölls.	11 april Bifölls.	Motionen, av utskottet avstyrkt, har avslagits.
14	I anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 28 maj 1937 (nr 249) om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar.	13 april	18 april Bifölls.	18 april Bifölls.	Det i propositionen framlagda, av utskottet tillstyrkta lagförslaget har antagits. Riksdagens skrivelse nr 147.
15	Med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2, 3, 6 och 7 §§ stadgan den 21 februari 1941 (nr 98) om ersättning för riksdagsmannauppsdragets fullgörande.	26 april	9 maj Bifölls.	9 maj Bifölls.	Det av utskottet framlagda lagförslaget har antagits. Riksdagens skrivelse nr 256.
16	I anledning av väckta motioner angående ändrade bestämmelser om ersättning till kommunala förtroendemän.	8 maj	16 maj Bifölls.	16 maj Bifölls.	Det av utskottet i anledning av motionerna framlagda skrivelseförslaget har antagits. Riksdagens skrivelse nr 278.
17	I anledning av väckta motioner om avskaffande av fattigvårds-, konkurs- och utskyldsstrecken såsom diskvalifikationsgrunder för rösträtt vid kommunala val.	15 maj	23 maj Bifölls.	23 maj Bifölls.	De av utskottet i anledning av motionerna framlagda lagförslagen ha antagits. Riksdagens skrivelse nr 304.

Nr	Utlåtandets eller memorialets rubrik	Datum	Dess behandling i		Anmärkningar
			första kammaren	andra kammaren	
18	Med uppgift å vissa vilande förslag till ändringar i rikets grundlagar. 1. förslag till ändrad lydelse av § 16 riksdagsordningen andra stycket. 2. förslag till ändrad lydelse av § 16 riksdagsordningen första stycket. 3. förslag till ändrad lydelse av § 28 mom. 1 riksdagsordningen. 4. förslag till ändrad lydelse av § 3 mom. 9 och 10 tryckfrihetsförordningen. 5. förslag till ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 mom. 1 riksdagsordningen och § 1 mom. 3 tryckfrihetsförordningen samt upphävande av § 6 tryckfrihetsförordningen.	15 maj	23 maj	23 maj	Ändringsförslaget antaget. Riksdagens skrivelse nr 306. Ändringsförslaget antaget. Riksdagens skrivelse nr 305. Ändringsförslaget antaget. Riksdagens skrivelse nr 307. Ändringsförslaget antaget. Riksdagens skrivelse nr 308. Ändringsförslaget antaget. Riksdagens skrivelse nr 309.
19	Angående granskning av de i statsrådet förda protokoll.	24 maj	30 maj	30 maj	
20	Med förslag till lag angående ändrad lydelse av 40 § lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen.	5 juni	30 maj Lades till handlingarna. 9 juni Bifölls.	30 maj Lades till handlingarna. 9 juni Bifölls.	Det av utskottet framlagda lagförslaget har antagits. Riksdagens skrivelse nr 364.
21	I anledning av väckta motioner om sänkning av valbarhetsåldern till riksdagens andra kammare samt till kommunala uppdrag.	5 juni	13 juni Bifölls.	13 juni Bifölls.	Det av utskottet i anledning av motionerna framlagda <i>grundlagsändringsförslaget</i> har antagits <i>såsom vilande</i> . De av utskottet i anledning av motionerna framlagda lagförslagen ha antagits. Riksdagens skrivelse nr 402.
22	I anledning av väckta motioner om avskaffande av utskyldsstrecket såsom diskvalifikationsgrund för valbarhet och behörighet till vissa kommunala förtroendeuppdrag m. m.	5 juni	13 juni Bifölls.	13 juni Bifölls.	De av utskottet i anledning av motionerna framlagda lagförslagen ha antagits. Riksdagens skrivelse nr 398.

Nr	Utlåtandets eller memorialets rubrik	Datum	Dess behandling i		Anmärkningar
			första kammaren	andra kammaren	
23	Angående den slutliga prövningen av ett från 1944 års riksdag vilande grundlagsförslag.	14 juni	20 juni Lades till handlingarna.	20 juni Lades till handlingarna.	
24	I anledning av en inom andra kammaren jämlikt § 57 riksdagsordningen gjord anmälan om anledning till anmärkning mot statsrådet Erlander.	27 juni	30 juni Lades till handlingarna.	30 juni Lades till handlingarna.	
11	I anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 17, 21, 27 och 28 rege- ringsformen, m. m.	11 maj	23 maj Punkt 1—2 bifölls.	23 maj Punkt 1 bifölls. Punkt 2 av- slogs.	Det i propositionen framlagda, av utskottet tillstyrka <i>grundlagsändringsförslaget</i> har antagits <i>såsom vilande</i> . Se i övrigt memorial nr 4.
12	I anledning av väckta motioner angående bokförings- och redovisningsskyldighet för sammanslutningar och andra, som bedriva politisk propaganda.	31 maj	7 juni Bifölls.	7 juni Bifölls.	Motionerna, av utskottet avstyrkta, ha avslagits.
13	I anledning av väckta motioner om skyldighet för utgivare av periodisk skrift att redovisa hur skriften finansieras.	31 maj	7 juni Avslogs.	7 juni Avslogs.	Med avslag å utskottets hemställen har riksdagen antagit ett i anledning av motionerna reservationsvis framlagt skrivelseförslag. Riksdagens skrivelse nr 448.
14	Med föranledande av kamrarnas skiljaktiga beslut beträffande sammansatt konstitutions- och första lagutskotts utlåtande nr 1 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändrad lydelse av §§ 17, 21, 27 och 28 rege- ringsformen, m. m.	31 maj	7 juni Bifölls.	7 juni Bifölls.	Det av utskottet i sammanjämningsmemorialet framlagda lagförslaget och skrivelseförslaget har antagits. Riksdagens skrivelse nr 363.

¹ Betänkande avgivet av sammansatt konstitutions- och första lagutskott.

Sakregister

över konstitutionsutskottets vid lagtima riksdagen år 1945 avgivna utlåtanden och memorial.

Utlåtandets
eller memo-
rialets nr

A.

Allmän fond, se: Kommunallagarna 1.	
Allmänna behörighetsvillkor, se: Kommunallagarna 6.	
Allmänna handlingar, angående sekretesskydd för vissa allmänna handlingar	14
Se även Anmärkningsanledning.	
Anmälan, angående granskning av de i statsrådet förda protokoll ..	19
Anmärkningsanledning, mot statsrådet Erlander i egenskap av föredragande i ärenden rörande säkerhetstjänsten	24
Arvode, se: Riksdagen.	

B.

Behörighet, se: Grundlagarna 3 och 4 samt Kommunallagarna 5 och 6.	
Behörighetslag, se: Grundlagarna 4.	
Bisysslor, se: Anmälan.	
Bokföringsskyldighet, se: Politiska sammanslutningar.	
Brevcensur, se: Anmälan.	

D.

Decharge, se: Anmälan.	
Departement, se: Statsdepartement.	

E.

Ersättning till kommunala förtroendemän, se: Kommunallagarna 3.	

F.

Fattigvårdsstrecket, se: Kommunallagarna 4 och 6 samt Val 6.	
Finansiering av periodiska skrifter, se: Tryckfrihet 2.	
Fondbildning, se: Kommunallagarna 1.	
Fria resor, se: Riksdagen.	
Fångregister, se: Allmänna handlingar.	
Förtjänst och skicklighet, se: Grundlagarna 4.	
Församlingsstyrelse, angående viss ändring i 2 § lagen om församlingsstyrelse i Stockholm	2

G.

Grundlagarna:

1. med uppgift å vilande förslag till ändringar i grundlagarna, 8,	18, 23
2. angående ändrad lydelse av § 6 mom. 5 och § 28 mom. 2 riksdagsordningen m. m.	10
3. angående sänkning av valbarhetsåldern till riksdagens andra mare m. m.	21
4. angående ändrad lydelse av §§ 17, 21, 27 och 28 regeringsformen m. m. (sammansatt konstitutions- och första lagutskott) ..	1, 4
- Se även Justitieombudsmannainstitutionen och Tryckfrihet.

H.

Hemvärn, se: Kommunallagarna 2.

J.

Justitieombudsmannainstitutionen, angående utvidgning och förändring av justitieombudsmannainstitutionen	7

K.

Kanslideputerade, se: Riksdagen.

Kommunallagarna:

1. angående viss ändring i lagen om kommunal fondbildning ..	1
2. angående rätt för kommun att anslå medel till hemvärnets verksamhet	5
3. angående ändrade bestämmelser om ersättning till kommunala förtroendemän	16
4. angående avskaffande av fattigvårds-, konkurs- och utskyldsstrecken såsom diskvalifikationsgrunder för rösträtt vid kommunala val	17
5. angående sänkning av valbarhetsåldern till kommunala förtroendeuppdrag m. m.	21
6. angående avskaffande av utskyldsstrecket såsom diskvalifikationsgrund för valbarhet och behörighet till vissa kommunala förtroendeuppdrag m. m.	22

Se även Församlingsstyrelse samt Val 2 och 5.

Konkursstrecket, se: Kommunallagarna 4.

Kvinna, angående kvinnas behörighet till statstjänst m. m. (sammansatt konstitutions- och första lagutskott)	1, 4

Kyrklig samfällighet, se: Församlingsstyrelse.

L.

Landshövding, se: Anmälan.

Landstingslagen, se: Val 2.

M.

Mandatfördelning, se: Grundlagarna 2.

P.

- Politiska sammanslutningar: angående bokförings- och redovisningsskyldighet för sammanslutningar och andra, som bedriva politisk propaganda (sammansatt konstitutions- och första lagutskott) 2
- Pressfrihet, se: Tryckfrihet.
- Propaganda, se: Politiska sammanslutningar och Tryckfrihet 2.

R.

- Redovisningsskyldighet, se: Politiska sammanslutningar och Tryckfrihet 2.
- Remisser, se: Anmälan.
- Resor, se: Riksdagen.
- Riksdagen, angående ändringar i stadgan om ersättning för riksdagsmannaupdragets fullgörande 15
- Se även Val 5.
- Riksdagsmannaarvode, se: Riksdagen.
- Röstlängd, se: Val 6.
- Rösträtt, se: Kommunallagarna 4.

S.

- Sekretesslagen, se: Allmänna handlingar.
- Skicklighet och förtjänst, se: Grundlagarna 4.
- Skogsdepartement, se: Statsdepartement.
- Statsdepartement, angående inrättande av ett skogsdepartement .. 4
- Statsrådsprotokoll, se: Anmälan.
- Statstjänst, se: Grundlagarna 4.
- Säkerhetstjänsten, se: Anmälan och Anmärkningsanledning.

T.

- Tilläggsmandat, se: Val 4.
- Tioårsreglering, se: Grundlagarna 2.
- Tryckfrihet:
1. angående skydd för den enskilde mot personliga kränkningar genom missbruk av pressfriheten 6
  2. angående offentlig redovisning av periodiska skrifers finansiering (sammansatt konstitutions- och första lagutskott) 3

U.

- Uppdrag, se: Anmälan.
- Uppskov, angående uppskjutande av visst ärendes avgörande från vårsession till höstsession 23
- Utrikespolitiken, se: Anmälan.
- Utskyldsstrecket, se: Kommunallagarna 4 och 6.
- Utskott, se: Val 5.

V.

Val:

1. angående rätt för sjuka personer att utan personlig inställelse utöva rösträtt vid allmänna val	3
2. angående landstingsområdes indelning i valkretsar	9
3. angående beredande åt landsbygdens befolkning av rättvisare representation i riksdagens andra kammare	11
4. angående införande av tilläggsmandat vid val till riksdagens andra kammare	12
5. angående översyn och revidering av stadgan om val till riksdagens utskott	13
6. angående ändrad lydelse av 40 § lagen om val till riksdagen ..	20

Valbarhetsvillkor, se: Grundlagarna 3 samt Kommunallagarna 5 och 6.

Valdeltagande, se: Val 1.

Valkretsindelning, se: Val 2, 3 och 4.

Villkorlig dom, se: Allmänna handlingar.

Vita boken, se: Anmälan.